

ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์ เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์

เรื่อง การทำให้สัตว์ตายอย่างสงบ พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ จึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำให้สัตว์ตายอย่างสงบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การทำให้สัตว์ตายอย่างสงบ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตใช้สัตว์ หรือผู้รับใบอนุญาตผลิตสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ แล้วแต่กรณี

“โครงการ” หมายความว่า โครงการขอใช้สัตว์ (Protocol) ที่ผู้ใช้สัตว์นำเสนอเพื่อขออนุญาตใช้สัตว์ในการวิจัย การทดลอง การทดสอบ การผลิตชีววัตถุ หรือการเรียนการสอน ต่อคณะกรรมการกำกับดูแล

“สัตวแพทย์” หมายความว่า สัตวแพทย์ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง

“คณะกรรมการกำกับดูแล” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ประจำสถานที่ดำเนินการ (คกส.)

“ผู้เชี่ยวชาญ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ ตามมาตรา ๓๔ วรรคสาม

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำให้สัตว์ตายให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ทำให้สัตว์ตายอย่างสงบ

- ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการ
- สัตวแพทย์
- บุคคลซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสัตวแพทย์
- บุคคลซึ่งคณะกรรมการกำกับดูแลให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๕ การทำให้สัตว์ตายอย่างสงบ ต้องยึดหลักการและวิธีการที่ทำให้สัตว์หมดสติและเสียชีวิตอย่างรวดเร็วโดยที่เจ็บปวดหรือทุกข์ทรมานน้อยที่สุด และปลอดภัยต่อสิ่งมีชีวิตอื่นและสิ่งแวดล้อม และต้องตรวจสอบการตายก่อนนำไปกำจัดซาก

ข้อ ๖ การทำให้สัตว์ตายอย่างสงบตามข้อ ๕ ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการตามที่ระบุไว้ในโครงการอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๗ บุคคลซึ่งเป็นผู้ทำให้สัตว์ตายตามข้อ ๔ ต้องมีความรู้และความชำนาญในวิธีการทำให้สัตว์ตายอย่างสงบ โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลให้เป็นผู้ที่สามารถดำเนินการทำให้สัตว์ตายอย่างสงบได้

ข้อ ๘ วิธีการทำให้สัตว์ตายอย่างสงบต้องเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่มีเอกสารอ้างอิงและได้รับการยอมรับให้ใช้ (acceptable) หรือยอมรับให้ใช้แบบมีเงื่อนไข (acceptable with conditions) ในระดับสากล ซึ่งมีข้อมูลการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์และได้รวบรวมเอาไว้อย่างเป็นระบบ ดังนี้

(๑) วิธีการตามแนวทางปฏิบัติ (guidelines) ของ อเมริกัน เวทเทอรินารี เมดดิคอล แอสโซซิเอชัน (American Veterinary Medical Association, AVMA) หรือ

(๒) วิธีการตามที่ระบุโดย ยูโรเปียน คอมมิชชัน (European Commission) หรือ

(๓) วิธีการตามข้อมูลที่มีการรวบรวมและมีการทบทวนวรรณกรรม (Literature reviews) ในวารสารชั้นนำทางการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ เช่น อินสติติวท์ ฟอว์ แลบอราทอรี แอนิมอล รีเสิร์ช เจอร์นัล (Institute for Laboratory Animal Research Journal, ILAR Journal) แลบอราทอรี แอนิมอลส์ เจอร์นัล (Laboratory Animals Journal) หรือ

(๔) วิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๙ ในกรณีที่ยังไม่มีวิธีการทำให้สัตว์ตายอย่างสงบตามข้อ ๘ แต่มีวิธีการที่ยังไม่มีข้อมูลการเผยแพร่เป็นการทั่วไป หรือเป็นวิธีการที่ยังไม่มีการใช้อย่างแพร่หลายในระดับสากล เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการกำกับดูแล และคณะกรรมการกำกับดูแลพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมให้คณะกรรมการกำกับดูแล หรือผู้เชี่ยวชาญ รวบรวมข้อมูลวิธีการดังกล่าวเสนอต่อผู้อำนวยการ

ข้อ ๑๐ ให้ผู้อำนวยการนำเรื่องการขอใช้วิธีการทำให้สัตว์ตายอย่างสงบตามข้อ ๙ เสนอให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้วิธีการดังกล่าวได้ หรือให้ใช้ได้อย่างมีเงื่อนไข หรือห้ามมิให้ใช้วิธีการดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ศาสตราจารย์พิเศษจอมจิน จันทร์สกุล

ประธานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม

การดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์